

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

27 квітня 2016 року

м. Ужгород

№ 03.1-19/35 -рк/к

Ужгородська міська рада
пл. Поштова, 3, м. Ужгород,
88000

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України за результатами аналізу рішення, прийнятого Ужгородською міською радою від 9 березня 2016 року № 69 «Про тарифи на міські пасажирські перевезення»,

встановила:

До Закарпатського обласного територіального відділення АМКУ надійшло звернення Ужгородської місцевої прокуратури щодо недотримання виконавчим комітетом Ужгородської міської ради вимог законодавства про захист економічної конкуренції при встановленні тарифу на міські пасажирські перевезення.

Відповідно до частини 1 статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Згідно зі статтею 11 цього Закону виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи.

Виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.

У територіальних межах м. Ужгорода повноваження органу місцевого самоврядування здійснюється Ужгородською міською радою та її виконавчим органом.

Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Місцезнаходження: пл. Поштова, 3, м. Ужгород, 88000.

Ідентифікаційний код: 04053699.

Отже, Ужгородська міська рада та її виконавчий орган в розумінні абзацу 7 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є органом влади.

Статтею 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад в галузі бюджету, фінансів і цін належить встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на транспортні послуги.

Статтею 7 Закону України «Про транспорт» визначено, що тарифи на транспортні послуги встановлюються відповідно до законодавства України. Рівень тарифів на транспорті визначається відповідно до нормативних витрат на одиницю транспортної роботи, рівня рентабельності та оплати податків. Розрахунки із споживачами послуг транспорту загального користування проводяться на основі чинних тарифів у порядку, визначеному кодексами (статутами) окремих видів транспорту та іншими актами законодавства України.

Згідно з частиною третьою статті 5 Закону України «Про автомобільний транспорт» державне регулювання та контроль у сфері автомобільного транспорту спрямовані на забезпечення балансу інтересів держави, органів місцевого самоврядування, користувачів транспортних послуг та підприємств, установ, організацій, інших юридичних та фізичних осіб - суб'єктів господарювання на автомобільному транспорті незалежно від форм власності.

Рішенням виконавчого комітету Ужгородської міської ради від 9 березня 2016 року № 69 встановлено тариф на перевезення одного пасажира автобусами міського сполучення, що працюють у звичайному режимі руху у розмірі 4.00 грн.

На вимогу територіального відділення Ужгородська міська рада в листі від 18.04.2016 № 1160/03-12 повідомила, що у поточному періоді 2016 року листи, заяви, звернення суб'єктів господарювання (перевізників) щодо обґрунтування необхідності зміни тарифу на послуги перевезення пасажирів на міських маршрутах в режимі маршрутного таксі до Ужгородської міської ради не надходили. Розрахунки тарифів перевізниками за поточний період 2016 року до Ужгородської міської ради не надавалися.

Ужгородською міською радою також зазначено, що її структурними підрозділами у 2016 році проект рішення «Про тарифи на міські пасажирські перевезення» не розроблявся. Даний проект рішення розроблявся у 2015 році.

Таким чином, рішення Ужгородської міської ради від 9 березня 2016 року № 69, яким встановлено тариф на міські пасажирські перевезення у розмірі 4.00 грн., прийнято відповідно до розрахунків, наданих перевізниками у 2015 році на підставі фактичних витрат 2014 року.

Тариф на послуги пасажирського автомобільного транспорту розраховується відповідно до Методики розрахунку тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту, затвердженої наказом Мінтрансзв'язку від 17.11.2009 № 117, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 27 листопада 2009 року за № 1146/11162 (надалі - Методика).

Ця Методика визначає механізм формування тарифів на послуги з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, тобто передбачає обґрунтування автомобільним перевізником всіх складових витрат, які в кінцевому розрахунку складатимуть тариф на перевезення пасажирів.

Відповідно до пункту 2.1 Методики, розрахунок тарифів здійснюється відповідно до запланованих на рік (на підставі фактичних) обсягів транспортної роботи, характерних для даного виду перевезень перевізника в регіоні, та кількості перевезених пасажирів з використанням економічно обґрунтованих планових витрат, визначених з урахуванням вимог законодавства, на підставі галузевих норм, ставок податків і зборів (обов'язкових платежів), прогнозного індексу цін виробників промислової продукції у плановому періоді. До розрахунку тарифу включається плановий прибуток, необхідний для розвитку перевізника і сплати ним податкових зобов'язань.

Згідно з пунктом 2.2. Методики, планування та розрахунків витрат перевізника здійснюються на основі нормативного методу із урахуванням галузевих норм використання матеріальних та паливно-енергетичних ресурсів, ставок податків і зборів (обов'язкових платежів), прогнозного індексу цін виробників промислової продукції на запланований рік. Витрати, об'єктивно нормування яких неможливе, плануються з урахуванням економічно обґрунтованих фактичних витрат перевізника за попередній рік, прогнозного індексу цін виробників промислової продукції на запланований рік та на підставі планових кошторисів.

Відповідно до розрахунків тарифів на послуги з перевезення пасажирів на міських маршрутах загального користування в режимі маршрутної таксі, розроблених ТОВ «ТРАНС - УЖ», ПАТ «Ужгородське АТП - 12107», ПП «ШК - ТРАНС» (за даними 2015 року) та наданих до Ужгородської міської ради, встановлено, що в статті «Витрати на паливо» ціна 1 літра ДП становила: ТОВ «ТРАНС - УЖ» - 27.00 грн.; ПАТ «Ужгородське АТП - 12107» - 27,60 грн. ПП «ШК - ТРАНС» - 27.99 грн. відповідно.

Ціна 1 м. куб. стисненого газу у розрахунках ТОВ «ТРАНС - УЖ» та ПАТ «Ужгородське АТП - 12107» встановлена у розмірі 15.60 грн., у ПП «ШК - ТРАНС» - 15,64 грн. відповідно.

Однак, за даними постійного моніторингу роздрібних цін, який проводиться територіальним відділенням, встановлено, що у січні - лютому 2016 року мінімальна роздрібна ціна на дизельне паливо становила 14.49 грн. за 1 літр, максимальна роздрібна ціна - 16.99 грн. за 1 літр відповідно. Протягом зазначеного періоду роздрібна ціна на стиснений газ була незмінною і становила 13.62 грн. за 1 м. куб.

Встановлено також, що до розрахунків тарифів на послуги з перевезення пасажирів на міських маршрутах загального користування в режимі маршрутної таксі, наданих ТОВ «ТРАНС - УЖ», ПАТ «Ужгородське АТП - 12107» та ПП «ШК - ТРАНС» включено єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (ЄСВ) за ставкою 37.66 відс.

Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році» від 24.12.2015 № 909-VIII внесено зміни до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» та переглянуто розмір єдиного соціального внеску.

Відповідно до внесених змін, з 01 січня 2016 року єдиний внесок для платників встановлено у розмірі 22 відсотки, визначеної статтею цього 7 Закону.

Згідно зі статтею 4 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», платниками єдиного внеску є роботодавці, зокрема, підприємства, установи та організації, інші юридичні особи, утворені відповідно до законодавства України, незалежно від форми власності, виду діяльності та господарювання, які використовують працю фізичних осіб на умовах трудового договору (контракту) або на інших умовах, передбачених законодавством, чи за цивільно-правовими договорами (крім цивільно-правового договору, укладеного з фізичною особою - підприємцем, якщо виконувані роботи (надавані послуги) відповідають видам діяльності відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців), у тому числі філії, представництва, відділення та інші відокремлені підрозділи зазначених підприємств, установ і організацій, інших юридичних осіб, які мають окремий баланс і самостійно ведуть розрахунки із застрахованими особами.

Статтею 7 цього Закону, єдиний внесок нараховується для вищенаведених платників, - на суму нарахованої кожній застрахованій особі заробітної плати за видами виплат, які включають основну та додаткову заробітну плату, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, у тому числі в натуральній формі, що визначаються відповідно до Закону України «Про оплату праці», та суму винагороди фізичним особам за виконання робіт (надання послуг) за цивільно-правовими договорами.

Отже, рішенням Ужгородської міської ради від 9 березня 2016 року № 69 введено в дію тарифи на перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування без належного опрацювання розрахунків собівартості транспортних послуг, поданих перевізниками, що свідчить про те, що такий тариф може бути економічно необґрунтований, а тому його застосування суб'єктами господарювання - перевізниками може призвести до вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції шляхом ущемлення інтересів споживачів.

Створення умов для порушень законодавства про захист економічної конкуренції у формі дій органів місцевого самоврядування має місце у процесі реалізації повноважень з державного регулювання цін (тарифів), коли регулюючий державний орган пропонує суб'єктам господарювання модель встановлення або застосування цін (тарифів) які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Статтю 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняються дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), що полягають у схиленні суб'єктів господарювання, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю до порушень законодавства про захист економічної конкуренції, створенні умов для вчинення таких порушень чи їх легітимації.

Таким чином, дії Ужгородської міської ради щодо встановлення рішенням від 9 березня 2016 року № 69 «Про тарифи на міські пасажирські перевезення» необґрунтованого тарифу у розмірі 4,00 грн. за перевезення одного пасажирів автобусами міського сполучення, що працюють у звичайному режимі руху та невжиття виконкомом Ужгородської міської ради заходів щодо перевірки обґрунтованості розрахунків, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50 та статтю 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді створення умов для вчинення суб'єктами господарювання порушення законодавства про захист економічної конкуренції та їх легітимації.

На підставі викладеного та керуючись статтю 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтю 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» абзацом 7 пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 №32-р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 №291/5482, з метою запобігання порушень законодавства про захист економічної конкуренції адміністративна колегія територіального відділення,

р е к о м е н д у є :

1. Ужгородській міській раді (ідентифікаційний код 04053699) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50 та статтю 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді створення умов для вчинення суб'єктами господарювання порушення законодавства про захист економічної конкуренції та їх легітимації.

2. Про результати розгляду рекомендацій повідомити територіальне відділення у десятиденний строк з дня їх отримання.

Відповідно до статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи посадовими особами, яким вони надані.

Згідно з частиною 3 статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до

суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате закривається.

Голова колегії

П. Калинич